

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1886, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Bani de prenumerațiune se trimite mai cu înlesnire pelângă asignațiunii postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Decembrie 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzi cu espedirea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 27 Decembrie 1885.

Punem mai la vale sub ochii cetitorilor nostri un articol publicat la locul prim în diariul „Tribuna“ Nr. 280 din 8/20 Decembrie a. c., care atinge în mod foarte simțitoriu existența bisericii ortodoxe în patria noastră.

Ca creștini buni am întârziat din adins cu reproducerea acestui articol; am întârziat, pentru ca să nu supărăm tocmai pe la santele sârbători pre evlavioșii nostri cetitori, și să nu dăm noi prin publicarea lui ocaziune de a se ofensa bunul simț creștinesc al credincioșilor bisericii noastre.

Acuma însă după ce trecură santele sârbători ale nasterii Domnului, nu ne mai putem dispensa de datorința, ca să eternisăm acest articol și în coloanele diariului nostru ca un „testis temporum“, ca un document nou despre reul, care bântue sânta noastră biserică ortodoxă chiar la rădăcină.

Cetitorii nostri vor vedea, că acest articol — l-am putea numi manifest — vorbesce cu mult dispreț despre biserica noastră ortodoxă, și afirmă necesitatea de a continua biserica greco-catolică cu propaganda ei, dicind, că aceasta pentru ea este o datorie până și în zilele noastre.

Cu totul altfel am întâmpina noi această nouă pornire asupra bisericii noastre, când ea ar veni dela streini, dela adversarii declarați ai bisericii noastre. Am fost noi și suntem dedați cu asemenea propagandă de proselitism din partea acelorora, a căroră chiemare nici nu este alta, decât proselitismul cu toate consecuențele lui, despre cari ne dă bună mărturie trecutul istoric și chiar și propria noastră experiență.

Față cu astfel de manifestări biserica noastră și-a făcut totdeauna datorința sa de apărare, precăt i era cu putință între impregiurările noastre destul de vitrege; fiii ei credincioși se grupau totdeauna spre a forma o forță de apărare.

Apărarea era pentru ea o datorie.

Era și a rămas până în zilele noastre.

Acum însă pornirea aceasta mai nouă prin organul numit nu ne vine dela adversarii bisericii noastre, ci ea ne vine imediat sau mediat dela unii oameni, cari nu numai sunt de profesiune ortodocși, ci au și rol însemnat în viața noastră bisericească; unii din ei îmbracă chiar posturi superiori în administrațiunea bisericească, dotate cât se poate de bine.

Cum așa? Eată cum.

Nu odată ni s'a spus în „Tribuna“, pe când ea continua cu feliturile atacuri personale în contra preasântitului nostru metropolit actual: că acest diariu („Tribuna“) exprimă vederile unui anumit cerc de oameni, cu o stare și poziție distinsă, oameni, cari s'au unit pentru a susține „Tribuna“ și stabilitimentul ei în serviciul scopurilor și al conclucrării lor solidară.

Este un secret public, că partea cea mai însemnată din acesti oameni angajați la „Tribuna“ cu mijloace materiale și puteri spirituale, o fac unii bărbați de ai bisericii noastre ortodoxe.

Scim bine, că „nomina sunt odiosa“, și cu toate acestea în interesul adevărului ne espunem odiului, când trebuie să-i numim pe acei oameni cu numele lor, ca să se facă lumină și acolo, unde ea până acuma doară n'a putut să străbată.

Nime nu ne va putea face de minciună, dacă noi în lista acelor „oameni“ vom numera pe mai mulți funcționari de ai bisericii noastre, începând dela cei cu poziție mai distinsă, chiar dela archimandritul și vicariul nostru arhiepiscopesc, până la duhovnicul seminarial.

În lista acestora aflăm nume cunoscute, cum sunt: Boiu, Cristea, S. Popescu, Dr. Maier, Droc, Cunțan, I. de Preda, E. Brote, Dr. Barcian, Dr. Cri-

șian, Comșa. Lista aceasta se completează apoi cu alte nume, precum: Manole, Bechnitz, Slavici, Pipoș, A. Brote, și toți cei ce poartă aceste nume sunt parte asessori consistoriali, parte protopresbiteri, parte profesori seminariali, parte deputați sinodali ori congresuali.

Acum, dacă „Tribuna“ — precum afirmă ea — în adevăr exprimă vederile acestor oameni, când vine să roadă la rădăcina santei noastre biserici, atunci se adeverește și a Santei Scripturi: „Perirea ta din tine Israile“; ear dacă acești oameni, sau cel puțin unii din ei nu consimt cu vederile „Tribunei“, exprimate în acest articol, atunci se nasce întrebarea: cum de ei, cei neînțeleși cu doctrinele „Tribunei“, într'un restimp mai bine de două săptămâni nu au făcut în organul lor rectificările, sau cel puțin explicările necesarii, când într'un mod atât de brut este atacată în acel organ însași biserica lor?

La această întrebare din două una: sau că ei nu voiesc să o facă aceasta pentru dragul solidarității lor, fie ce va fi cu biserica; sau că nu o pot face aceasta, pentru că nu au nici o trecere la redacțiunea „Tribunei“, ci sunt numai exploatați în interesul directoratului. Nici într'un cas nici într'altul nu pricepem, cu ce față pot să steie ei înaintea poporului ortodocș, care dacă e consciu de sine, în puterea declarațiunii de mai sus pe ei are să-i tragă la răspundere pentru sguduirea bisericii, ear nu pre nevinovatul redactor nominal al „Tribunei.“

Tăcerea acestor domni seamănă mult a indiferentism religionariu însoțit de egoism, și cu atâta e mai compromițătoare pentru ei, cu cât nici aceea nu e secret, că pentru remediarea reului s'au ținut conferențe confidențiale cu concursul unora din corifeii lor, și luda din conferență, precum a știut vorbi în „Tribuna“ de o enciclică arhiepiscopască, care după dînsul ar fi avut se afurisească pre „Tribuna“ și pre cetitorii ei: chiar așa a putut și a trebuit să scie, că ei în conferență au luat angajamentul de a face, ca lucrul să se complaneze în coloanele „Tribunei.“

De astădată nu vom intra mai afund în meritul articolului, pe carele 'l reproducem; 'l supunem judecării onoratalui public cetitoriu, care 'și va face însuși seamă cu îndreptățirea proselitismului, susținut de „Tribuna“ ca o datorie; el își va face seama despre foloasele sau pagubele câștigate în timp aproape de 200 de ani prin desbinarea românilor în două confesiuni; el va afla cât de amabili sunt și astăzi confrații nostri de un sânge față cu noi, încât nu ne putem face o scoală, nu putem întemeia

FOIȚA.

Curierul Literar.

Sumariu: Literatura noastră populară. Bogăția ei. O nouă colecțiune de „Folklore“ român. „Doine și Strigături“ din Ardeal de dñii Iarnik și Andrei Bârseanu. Poetul popular de dincolo și poetul de dincoace de munți. „Cătalescile“ colecțiunii „Iarnik-Bârseanu“. Un esemplu — „Bunica“ după Bojena Nemcova de Iarnik. — Ioan Russu: „Fabulele lui Cichindeal“, după originalul sârbesc din nou raduse. Viața lui Dositei Obradovici.

(Inchietere.)

Observațiunile de atunci se potrivesc întocmai și pentru Cătăneștiile colecțiunii Iarnik-Bârseanu.

Dăm, ca și atunci, o bucată din această parte a colecțiunii de față:

Pe din jos de Orăștie
Vin doi frați din cătănie
Și fratele cel mai mare
Grăiesce cu multă jale:
— Pune frate mâna'n șale
Să tragem una de jale,
Că de când ne-a cătănit
Plug din curte n'a esit;
Frăuele au ruginit,
Boii în grajd că ne-a murit

Și carul ne-a putredit.
Pune, frate mâna'n șale
Să cântăm una de jale,
De al măicuței greu doruț
Și de dorul de tăicuț,
Că de când ne-a cătănit
Tare or fi îmbetrănit
Și tare or fi slăbit,
Dacă n'or fi și murit.
Așa voinicel cânta,
Earba că se clătina,
Frunța 'n codru tremura
Și foarte se înduioșă.
Dar fratele cel mai mic
(De-i mai mic e mai voinic)
Mâna 'n șale că punea
Șașa, dîu! că-mi verșuia:
— Foaie verde trei nuiete,
Jele mi-i, dîu! mare jele
De frunđuța munților,
De dorul părinților;
Dar mi-i jele, frate, jele,
De-a câmpului floricele,
De amarul mândrei mele.
Că drăguții ochișori
Frumușei și negrișori
Or fi de lacrimi isvor;
Și drăguțul obrăjel
Rumeior și frumușel

O fi, dîu! ca vai de el...
Bine vorba nu sfârșă,
Earba că se vesteja,
Pietra că se despica,
Frunđa 'n codru jos cădea,
Firea întregă că jelea.

La finele volumului, începe apoi o altă lucrare de 325 pagine, lucrare științifică și cu timpul de foarte mult interes pentru studiul limbei populare. Această lucrare este datorită d-lui Dr. Iarnik și cuprinde în limba francesă un fel de dicționar al folklorului român. Fie-care cuvânt cu toate accepțiunile ce primesce în versurile populare române este dat în limba francesă.

D. Iarnik a lucrat „con amore“ acest dicționar, lucrare de benedictin; d-sa iubesc foarte mult literatura și limba română, pe care foarte bine o cunoaște. Mai zilele trecute primim din parte-i un gentil volum, publicat în Biblioteca populară a „Tribunei“ din Sibiu. Volumul e intitulat „Bunica“, tradus din limba boemă după Bojena Nemcova; a apărut întâi ca „foiță“ în diariul „Tribuna“, în urmă această plăcută istorioară a copilăriei Bojenei Nemcova ni s'a dat în volum. E interesantă, e bine tradusă, limba e îngrijită, poate chiar prea îngrijită. De frică să nu facă barbarisme în limba română, stilul dlui Iarnik șade tot drept și țapăn, așa că multe foarte multe din frazele sale n'au acea imladiere

o dotațiune pentru cler și învățători, nu putem scoate la cale o alegere bună de paroch fără intervenirea lor.

Autorul opului renumit „Vechia Metropolie“ poate veni publicului cetitoriu într'ajutor cu luminile sale; ear literații noștri bătrâni și tineri de pe la Arad și din Bănat îi pot da destule date pentru a vedea, că pe acolo unii bărbați ortodocși ca Cichindeal, Jorgoviciu, Bojinca, Teodorovici, Murgu, Mișușiu, Diaconoviciu, Gavra și alții, au lucrat cu mult mai intensiv și cu mai multe rezultate la cultura românilor, decât chiar istoricii: Șincai, Clein și Petru Maior, ale cărora merite literare de altmintre nime în lume nu le poate trage la îndoială.

Articolul „Tribunei“ de care vorbirăm, e din cuvânt în cuvânt următorul:

Sibiu, 7 Decembrie st. v.

Scim cu toții ce ticăloasă era starea, în care se afla biserica română înainte de tractatul dela Carlovăț. Bisericele nu se bucurau de nici o scutire; preoții, iobagi fiind, erau supuși la robotă și nu puteau să-și trimită copiii la școală, chiar episcopii, deși cei mai mulți dintre dînșii erau născuți nobili, suferiau adese-ori cele mai mari înjosiri. Cu toate aceste românii și-au păstrat cu îndărătnicie legea strămoșească, și nici propaganda catolică, nici cea reformată n'a putut să facă proseliți printre dînșii. Abia pe ici pe colo se găsea câte un om rățecit, care pentru foloase materiale se lăpăda de legea lui, dar tocmai de aceea nici că mai era socotit între români.

Stabilindu-se prin tractatul dela Carlovăț domnia casei de Austria în Ardeal și în Țeara-Ungurească, se schimbă și situațiunea bisericească a românilor.

Sârbii veniți sub conducerea lui Brancovici și cei veniți sub conducerea lui Cernoevici și așezați pe la hotărțile orientale de atunci aveau privilegiu. Aceste privilegii s'au întins dar în Țeara-Ungurească și mai târziu și în Bănat și asupra românilor, care mărturisiau aceeași credință ca sârbii. Cu alte cuvinte românii s'au identificat cu sârbii, au intrat în biserica sârbească, pentru-ca să fie părtași la drepturile acordate așa numitei națiuni ilirice. Astfel au câștigat, ce-i drept, unele scutiri, dar au rămas sub supremația sârbească, care era în multe privințe foarte jignitoare pentru desvoltarea noastră națională.

Cât pentru românii din Ardeal, nu se găsea nici o formă de scutire. Aici biserica greco-orientală nu era receptă, ci tolerată numai, și era destul să fi de confesiunea gr.-or., pentru-ca să fi exclus dela ori-și-ce drept în ceea-ce privește viața bisericească.

Casa de Austria, preocupată totdeauna de binele popoarelor, pe care le scutia față cu clasele privilegiate, nu putea să se împace cu această stare de lucruri. Ar fi trebuit însă să schimbe legile fundamentale ale țării, pentru ca să poată scuti biserica gr.-or., ceea-ce abia împăratul Iosif II s'a încercat a face. Astfel ea a stărut, ca românii să între într'una din cele patru biserice recepte, dacă vor să fie scutiți.

Și este de sine înțeles, că împăratul roman, dând curs liber propagandei, trebuia neapărat să favorizeze pe cea catolică, mai ales că astfel îi despărțea pe români de Rusia, una din cele mai de căpetenie preocupări ale cercurilor politice de atunci.

Dar nici că putea să aibă altă propagandă șanse de reușită față cu românii. Unitar, luteran, ori poate chiar calvin românul n'are să se facă: singur catolicismul părea mai potrivit cu firea lui și având pentru dînșii convenita sfințenie. Cu toate aceste nici încercarea de a-i face pe români catolici n'a putut reuși. Ei au primit numai unirea cu bi-

serica papală. Și după actul original descoperit de dl Nicolae Densușeanu, această unire s'a mărginit la desfacerea de Patriarhul din Constantinopol și supunerea către Papa dela Roma: nimic mai mult. Dogmele și ritul, întreaga disciplină bisericească, fondul și forma aveau să rămână cele de mai înainte.

Era însă evident, că intențiunea propagandei catolice era de a-i catolisa încetul cu încetul pe români; de aceea s'a și produs foarte în curând o puternică reacțiune contra unirii. Cu toată această reacțiune, unirea s'ar fi făcut poate pe deplin, dacă propaganda catolică n'ar fi întâmpinat o puternică rezistență în catolici și mai ales în nobilimea maghiară, căreia nu-i venia la socoteală să li se dea scutiri românilor. Propaganda însă n'a putut să răspundă la așteptările românilor.

Prin unire românii au câștigat totuși mult, și trebuie să nu înțeleagă istoria acela, care pune la îndoială importanța, pe care a avut-o unirea pentru viața noastră culturală.

Astăzi, după aproape două sute de ani, vedem cu toții, că temerea, de care erau cuprinși la întemeierea bisericii române gr.-cat., a fost neîntemeiată. Românii uniți nu numai că n'au trecut la catolicism, dar au hotărât întregul mers al desvoltării noastre moderne, și au păstrat până în ziua de astăzi legea strămoșească. Și lor le-a fost greu să o păstreze. Le este ușor celor ignoranți ori celor cuprinși de patimă să cârtească, românul de inimă e însă cuprins de o duioasă mândrie, când își aduce aminte de hotărîrea, cu care în timpul lui Pataki, a lui Clain, a lui Rednic și a lui Grigorie Maior s'au luptat pentru păstrarea tradițiilor bisericesci și pentru cauza noastră națională. Îndeosebi Inocențiu Clain a murit în exil nu pentru-că a susținut cauza catolicismului, ci pentru-că nu scia să facă deosebire între român și român și cerea pentru toți ceea-ce cerea. Dar e destul să știm Șincai, Clain, Petru Maior, Cipariu, pentru-ca să știm, dacă ne avem inima la loc, ce va să zică pentru noi românii unirea, ce va să zică Blajul, unde s'a dat timbrul culturii noastre moderne și de unde s'a revărsat o nouă viață în întregul popor român.

Dar prin unire s'a produs în poporul român o adencă desbinare, care a ținut societatea noastră timp de o sută și cincizeci de ani în necurmata zguduire.

Românii, care n'au voit să primească unirea, au căzut în o stare chiar mai rea ca cea de mai înainte. Timp de mai multe vieți de om, ei au rămas fără de hierarchie chiar fără de preoți, lăsați în voia lui Dumnezeu și prigoniți atât de dușmanii neamului românesc, cât și de propaganda catolică ce spera, că în cele din urmă ei tot vor primi unirea. Se putea oare ca în timpul acesta biserica română gr.-cat. să nu facă încercări de a-i determina să recunoască și ei unirea, pentru-ca astfel să scape din starea, în care se aflau?

Propaganda era pentru ea o datorie.

Era și a rămas până în zilele noastre.

Când Archieleul Andrei Șaguna s'a ivit în Ardeal și s'a pus în fruntea părăginitei diecese a Sibiului, el a înțeles, că este chemat a rezolva cestiunea, care la anul 1700 a rămas neresolvată și a pune prin aceasta capăt desbinării seculare.

Și el a rezolvat cestiunea, a pus capăt desbinării.

Din ziua, în care românii de confesiunea gr.-or. au fost uniți cu toții într'o metropolie cu pozițiune tot atât de sigură ca a bisericii române gr.-cath., din acea zi nici între noi și sârbii, nici între românii gr.-or. și românii gr.-cath. lupta nu mai are nici un înțeles. Căci sârbii îi amenințau pe românii gr.-or. numai câtă vreme aveau supremație asupra unei părți din ei, ear biserica gr.-cat. putea să-i amenințe numai pe când avea o pozițiune mai favorabilă.

Dacă românii greco-orientali se vor fi simțind și astăzi amenințați fie de sârbii fie de românii greco-catolici, atunci sunt niște nemernici, care nu merită pozițiunea, ce li s'a asigurat.

Adevărul e însă, că ei nici de sârbii, nici de greco-catolici nu se simt amenințați.

Șaguna a ostenit și a luptat, nu însă pentru ca să perpetueze lupta, ci pentru ca să înlăture cauzele de desbinare și să le dea generațiunilor, ce urmează după el, puțința celei mai depline înțelegeri frățesci.

Ce vrea astăzi curtea metropolitană din Sibiu? Să re- deștepte sentimentele de aversiune, care atât de mult ne-au ținut în desbinare? — De ce imputarea, că defaimăm biserica?

Întrebăm — de ce?

Înalt Preasfinția Sa Părintele Metropolit Miron, acum cap al bisericii greco-orientale, este de părere, că interesele „ortodocsiei“ sunt amenințate?

Suntem și noi de aceeași părere, — mai mult suntem de părere, că ele sunt în suferință.

Întrebăm însă: cine le amenință?! — din vina cui sufer ele? față cu cine au să fie ele susținute?!

De sigur nu biserica greco-catolică le amenință! — de sigur nu din vina metropolitului Ioan Vancea sufer ele! — de sigur nu față cu greco-catolicii au să fie susținute!

Metropolitul Andrei le a lăsat filior sei sufletesci cele mai frumoase îngrădiri și le-a creat urmașilor sei o pozițiune, pentru care chiar și stăpânitorii ar putea să-i pismuiască: dacă cu toate aceste din chiar reședința metropolitană ni se face mărturisirea, că biserica e amenințată, atunci e rău, foarte rău.

Mai mult nu șicem deocamdată.

Dar nu de aceasta e vorba

Multe iluziuni ne-am făcut și multe am pierdut, de sigur însă nici cei mai pesimiști dintre noi nu au crezut, că este cu puțință, ca într'un timp atât de scurt organizațiunea dată bisericii române greco-orientale să fie dusă astfel ad absurdum, cum a fost dusă.

Și-au luat românii de confesiunea greco-orientală ei înșii dreptul de a-și chivernisi interesele bisericesci: cum le-au chivernisit? cum le chivernisesc?

Să ne ducem la Blaș, la Lugoș, la Oradea-mare, să ne ducem la Gherla, să ne întorcem apoi la Sibiu și să răspundem la întrebarea, dacă am scint, dacă scim noi înșine să ne facem binele, pe care ni-l fac alții.

Nu ni-l scim: acesta e adevărul, pe care trebuie să-l simțim cu toții, pentru ca să ne venim în fire și să punem umăr la umăr spre a îndrepta răul.

Nu biserica e defaimată, când se constată acest adevăr; sunt defăimați oamenii, care nu mai sunt vrednici să între în biserică!

Scim noi prea bine, și dimpreună cu noi o sciu și alții, că nu de interese bisericesci e vorba, când se asmuță frate asupra celuilalt frate, căci de mult am pierdut iluziunea, că le mai pasă de biserică celor ce asmuță.

Vorba e numai de a căuta protecste, spre a ne desbina și slăbi.

Ne-a fost dat să vedem în țara aceasta și chiar aici în Sibiu oameni uniți în simțiri și în cugete, prietini din copilărie, frați de cruce, să vedem oameni, care se iubesc și au cea mai deplină încredere unii într'alții, ne-a fost dat să-i vedem împinși unii contra altora. Pe față și prin ascuns s'au pus în joc interese și slăbiciuni, spre a produce ori spre a perpetua desbinările între noi, pentru ca astfel unii să ne paralizăm pe alții în lucrare. Acum să mai facem apel și la ura confesională!

E cutezată întreprinderea! Marafeturile de felul acesta vor fi trecând cât vor fi trecând, dar mai curând ori mai

voioasă și bogată a stilului povestilor și nuvelor noastre naționale, cu alte cuvinte cetitoriul român nu simte în ea farmecul minunat și „sui generis“ al povestilor și istorioarelor lui Ispirescu, clasicul folklorist român, pe care profesorul de limba română dela școala limbilor orientale vorbite din Paris, îl esplică auditorilor sei cu multe și amănunțite comentarii.

De altmintreli, nu sciu cum, dar îmi pare că cu greu poate să placă la obște istorioare de felul acesta, mai cu samă când sunt lucrate după inspirațiunea geniului slav. De la un cârd de vreme în coace, altul este idealul român, și către ajungerea altui ideal tind și vor tinde năzuințele poporului și scriitorilor români.

Chiar dl Iarnik prin meritosul și utilul seu gloriu dela finele colecțiunei Iarnik-Bârseanu, ne dă o probă despre ținta, la care voim să ajungem.

Am semnalat într'unul din aceste „Curieri“ aparițiunea în Arad a unui interesant volum intitulat „Fabulele lui Demetriu Cichindeal“ în traducere nouă din originalul sârbesc al lui Dositei Obradovici, și datorit parochului Aradului, păr. Ioan Russu.

Reviu asupra-i pentru a felicita d'o parte și a critica de alta pe laboriosul literat român din Timișoara. Și'l voi felicita pentru grija și amănuntele, cu care a lucrat biografia lui Dositei Obradovici. E într'adevăr una din cele mai bune și mai interesante bio-

grafii de oameni, de scriitori de mâna a doua, din câte până acum, am cetit în limba română. Biograful nu s'a mărginit, cum se face de obicei a ne da locul născerii, felul studiilor, două trei întâmplări capitale din viața eroului seu și pe urmă anul și locul morței sale; din contră, în cele 38 de pagine dela începutul cărței sale, Dosofteiu apare ca viu, ear diferitele tribulațiuni ce a întâmpinat în accidentata lui viață, se înfățișază cetitoriului în modul cel mai adimenitoriu.

O astfel de biografie, nu numai că dă cetitorului un capital mai mare de cunoscințe asupra omului a cărui biografie se face, și asupra epocii în care el a trăit, dar mai are și un merit: acela de a te face prietinelui lui, de a-l iubi și de a trăi cât-va timp în țeara și printre amicii și inimicii lui.

Păr. Ioan Russu ne arată bine și într'o limbă destul de ușoară toate fazele, prin care a trecut Dositei Obradovici. Erau mulți, mai cu seamă, în țările orientale, de felul lui Obradovici în secolul XVIII. N'aveau tată, n'aveau mamă: nici o legătură de iubire nu i mai ținea în locul născerii; aușiau că în cutare țeară viața e mai frumoasă și mai alintată de natură și de împregiurări. Fără pic de îndoială apucau pe uscat ori pe mare, pe jos ori în căruțe, către acea țară, fără să-și pună înainte nici una din numeroasele greutăți ce se ridicau înaintea călătorului d'acum o sută de ani. Credeau că au să ajungă cu aceeași naivă siguranță, cu cari mai

anii trecuți un modest neguțatoriu din Câmpulung plecase numai cu vr'o câți-va galbeni în pungă la New-York, unde se oprise frate-seu, cine scie în urma cător vijelioase împregiurări; dela Constantinopole neguțatoriu nostru începuse să întrebe dacă mai e mult până la New-York și ajungând la Anvers, cu greutate a putut fi incredințat că nu e acolo New-York. Legațiunea română din Paris, unde ajunsese din calea întoarsă dela Anvers naivul Câmpulungean, l'a trimis în țeară.

În tocmai, dar mai cu noroc, căci scia limbi străine, făcea și Dositei Obradovici. Basini Mediteranei, Turcia, Italia, Germania și România, astfel le-a vizitat învățând și trăind din ce în ce mai bine.

La noi a fost în Moldova bine primit de familiile Balș și Ghica; Obradovici dela noi moștenesc amintirile cele mai plăcute. Lui Leon, din familia Ghiculescilor moldoveni, episcop al Romanului, Obradovici îi dedică una din lucrările sale, o traducțiune după germanul Zollikofer.

De altmintrelea, cu câte 20, 10 și 15 ani mai înaintea venirii lui Obradovici în Moldova, câți străini, dela apus și dela răsărit nu se aciolau, unii pentru a face parale, alții pentru a se români pentru totdeauna, în țările române dela Dunăre. Dela „Linhou“ (Lens) neguțatoriu marsilez și până la abatele de Hauterive, trecând prin Simian, La Roche, Gian-Petro Nagny, Ruffin, Carra și mai târziu acel Constantin Stamati, republican la toartă și partisan

târziu sfaricelele ascunse se dau de gol, și cu hulă rușinoasă vor fi alungați din mijlocul nostru aceia, care nu ne lasă să ne iubim și să ne unim cu toții la lucrare acum, când cu toții sântem amenințați în interesele culturale comune.

Românii, desbinați atâta timp, sunt setoși de unire, încât primesc cu brațele deschise pe ori și cine în mijlocul lor, numai dacă este gata de a înceta cu uneltirile făcute spre a-i ținea în desbinare, și de aceea, — omul să fie cuminte mai ales când e român! — este un interes de conservare pentru tot românul, să nu cadă în bănuială, că umblă cu gândul de a ne desbina.

Nu ne jucăm de-a baba-oarbă, ci facem politică serioasă și anihilăm, dacă putem, fără îndurare pe cei-ce nu ne lasă se trăim în pace.

Conflicte de interese și de ambițiuni, mici rivalități există pretutindenea între oameni, și oameni suntem și noi: timpurile sunt însă de astfel, încât disprețul comun îi va lăsa pe toți aceia, care chiar și acum își vor fi dând silința să accentueze conflictele mici dintre noi, și cu atât mai vârtos pe cei-ce vor să provoace conflicte, unde ele nu există.

Românii uniți cu biserica de la Roma s'au susținut cu bărbăție timp de aproape doi secolii, au păstrat cu sfințenie tradițiile noastre bisericesti și au servit cu mare zel și cu mult succes cauza culturii noastre naționale: cel ce voiesce cu toate acestea să dovedească, cum a voit Șaguna, că mai bine au făcut aceia, care au răbdat îndelung, aceia să facă tot ca Șaguna și să pună umăr la umăr, pentru ca de aici înainte biserica greco-orientală să servească cu mai mult zel și cu mai mult succes cauza culturii noastre naționale.

Rivalitatea pentru binele comun, aceasta o înțelegem și numai pe aceasta o admitem, — și durerea noastră e, că această rivalitate nu există, și că cei-ce strigă, strigă numai, strigă și strică.

Revista politică.

Principele Alecsandru a cercat Poarta, ca să-și exercite influința asupra Sârbiei, cu scop de a pune la cale contragerea păcii atât de mult dorite, totodată încunoscîntă pe Sultanul, că va esmite din partea Bulgariei un oficer, care să-și stea în ajutoriu lui Medjid pașa la pertractările de pace. Sultanul a răspuns, că el a lucrat la Belgrad întocmai dorințelor principelui; cât pentru denumirea unui oficer bulgar lângă Medjid pașa, cu această pretensiune s'ar putea învoi numai în cas, dacă acela ar avea numai vot consultativ la pertractări.

Diplomația germană și austriacă împreună cu cea turcească înțeleg nencetat pe cei din Belgrad, ca pacea să se lege cu posibilă grabire, în vreme ce sârbii arată o deosebită aplecare spre trăgănarea lucrului.

În privința relațiilor dintre Grecia și Turcia corespondentul din Constantinopole al ziarului „Times“ comunică următoarele:

Se știe că Abdul Hamid ar fi declarat, că deși într-un câț privește Rumelia orientală toate puterile europene, afară de una, l'au slătit să intervină de urgență milităresce, totuși el este hotărît a nu trimite măcar un singur soldat în provincie.

În privința Greciei însă, el este hotărît, ca dacă se va face vr'o agresiune la frontarii, să intre în Grecia chiar atunci, când puterile europene l'ar sfătui în unanimitate să nu facă un asemenea demers. Acestea ar fi propriile cuvinte ale sultanului.

Înflăcărat al principiilor Revoluției franceze din 1789, toți au găsit în țările române, la domni, sau pe la casele boierilor cea mai generoasă ospitalitate.

Spațiul nu ne permite astăzi a intra în mulțimea amănunțelor, ce ne procură mai cu deosebire colecțiunile documentelor Academiei din București asupra tuturor acestor străini, din cari mulți fură folositori țerei, dar și mulți păgubitori și dușmani turbați ai neamului românesc.

Obradovici nu era de felurile acestea. Era un simplu călătoriu, care trecu și stete în România, pentru că fii bine găzduit și bine plătit; plecă pe urmă în Germania, ridicat pe sus de mania lui de călătorii continue.

Am fi voit ca păr. Ion Russu să ne fi dat după această completă și interesantă biografie a lui Dositei Obradovici, una în aceeași măsură și cu aceleași daruri și pentru Cichindeal. Nu o avem și ne pare rău.

După prefață, urmează câte-va probe, prin care păr. Ion Russu arată lămurit, cum-că Cichindeal în ale sale „Filosoficești și politicești prin Fabule morale învătățuri“ nu a făcut, de cât a traduce p'allocurea infidel sau trunchiat lucrarea lui Dositei Obradovici, și ea din alți autori copiată, mai cu samă în părțile de discuțiuni morale. După aceste două studii, păr. Ion Russu traduce textul lui Obradovici. Stilul e destul de curgătoriu și nu se cetesce cu greutate.

De altminteale se pare, că Grecia în privința atitudinii sale față cu Turcia, voiesce a turna apă în vin, de vreme ce în afacerea Zigomala, ea se arată mai domoală, după cum spune o relațiune din Atena. Această domolare a cabinetului Delyanis ar fi venit în urma sfaturilor ce i-au dat cabinetele amice. Se vorbește despre permutarea consulului grec din Constantinopole, dl Mavromati, în aceeași calitate la Creta, prin ceea-ce se dă afacerii Zigomala o soluțiune satisfăcătoare pentru Poartă.

Diarele din Germania discută cu mult interes cestiunea de a se ști dacă este necesară pentru monopolul spirtoaselor și aprobarea camerelor din Bavaria, Baden și Württemberg. Diarele liberale-naționale dic că nu, cele clericale și liberale dic că da. Acum vine și guvernul bavarez și declară, că densus nu poate primi monopolul spirtoaselor, dacă nu va consimți și camera Bavariei. Cu modul acesta proiectul este probabil că va cădea, deoarece camera din München va respinge de sigur monopolul.

Cu ocaziunea banchetului dat de către Zoriliști în onoarea lui Zorilla la Madrid, s'a produs o adencă desbinare în partid. Majoritatea, care era pentru a se începe imediat acțiunea, a trebuit să se supună minorității, care s'a pronunțat pentru propaganda pacinică. Profesorul Salmeron fost ministru în timpul republicii a ținut un discurs moderat, în care a arătat consecințele funeste ale apelului la forță și a ținut, că republica are nevoie de spriginul claselor conservatoare, spre a obține pe cale legală aprobarea generală a țerei. Cu toate că majoritatea camerei n'a împărțit această opiniune, nu s'a luat nici o contrahotărire.

„Neue fr. Presse“ primesce dela corespondentul ei cu datul de 6 Ianuarie din Pesta următoarea telegramă: „Culturgylet ul ardelean trimite jurnalelor un comunicat în care arată, că mișcarea naționalităților din Transilvania a luat dimensiuni mai mari. Drept dovadă se înșiră următoarele argumente: Jurnalul român, ce apare în Sibiu își mărește formatul și e redactat de Ioan Slavici, un profesor din București, concediat de acolo anume spre acest scop. „Gazeta Transilvaniei“ ce apare la Brașov își va serba în anul viitoriu iubileul de 50 de ani al existenței sale, și rivalizează cu „Tribuna“ în atacarea Ungariei. Deputatul dietal Dr. Carl Wolff a repășit dela redactarea ziarului „Sieb. d. Tageblatt“, anume din motiv, că și el îi este partidei naționale săsesci prea moderat. În locul lui a pășit Henric Häner în fruntea foaiei, care este salutat în modul cel mai simpatic de jurnalele românesci (adevăratul motiv e, că Wolff a fost ales de director la „Sparkassa“ din Sibiu, — observă foarte bine corespondentul citatului ziarului.) Și „Kronstädter Zeitung“ e plină de atacuri împotriva statului ungar și a ministrilor sei. Paralel cu aceste merge agitațiunea advocaților și a clerului naționalităților. La Cluj se va înființa sub numele de „Economul“ o bancă pentru interesele românesci. Institutul de bani din Sibiu „Albina“ și a ales în persoana fostului deputat Parteniu Cosma un nou president. Asociațiunea culturală română lucră să înființeze despărțeminte noue în ținuturi unguresci; s'a esmis un apel pentru întemeierea unei mari biblioteci naționale române. Față cu toate aceste „Culturgylet ul“ ardelean maghiar desvoaltă o activitate mare și la 12 a l. c. va ținea în Cluj sub presidiul comitelui suprem contele Bethlen o adunare, unde se va desbata un nou program de luptă, precum și cestiunea unirei tuturor reuniunilor de cultură și școlare maghiare din Ungaria și Transilvania. Pentru această adunare se manifestă un deosebit interes în toată țeara, și foarte mulți deputați dietali din toate partidele au promis că vor lua parte.“

Păn' aci reproduce corespondentul numai. Ear după aceea închieie cu următoarea observare, pe cât de justă, pe atât de potrivită și importantă totodată:

„Tot comunicatul cu tot cuprinsul lui, cel atât de fără nici un folos alarmătoriu, face impresiunea unei reclame pentru „Culturgylet“, a cărei activitate este observată din partea cercurilor politice mai serioase nu fără multă îngrijire.“

E știut în toată lumea, — dice foaia vieneză „Parlamentär“ — pe ce base e așezat globul maghiar. Basa lui este o ficțiune susținută prin violență și terorism.

Majoritatea poporațiunii din Ungaria-Transilvania nu e maghiară, ea consistă din români, germani și slavi (slovaci, ruși, sârbi, în parte mică de croați, sloveni și bulgari), în vreme ce maghiarii se află în minoritate dispărentă. Regatul trei-unit, care este deocamdată legat de Ungaria-Transilvania, are poporațiune curat slavonă. Asupra acestei stri-vitoare majorități compuse de germani,

români și slavi domnesce ceata unică de maghiari. Egemonia maghiară se manifestează prin constituționalismul occidental, ce lucrează cu ficțiuni; dieta comună ungară-transilvană-croată, ce se obicinuesce a se numi parlamentul comun ungar, e terenul, pe care es la iveală miseriile egemoniei maghiare și contradicerea ei față cu drepturile naționale ale majorității enorme, în partea cea mai mare authton. Desbaterile tocmai închieiate în casa deputaților a dietei maghiare despre lungirea duratei mandatului dela trei la cinci ani dovedesc, cum maghiarii sciu să practice constituționalismul occidental, spre a servi globului maghiar enorma majoritate a poporațiunii, care consistă din germani, români și slavi.

Varietăți.

* Mercuri în ziua de crăciun Escelenția Sa Domnul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul a celebrat sânta liturgie, asistat de mai mulți domni asesori consistoriali și profesori din seminariul Andreian, înaintând pre mai mulți elevi la prima treaptă a preoției.

Cântările liturgice le-a esecutat corul teologilor sub conducerea domnului G. Dima.

* (Invitațiune.) P. S. Membrii „reuniunii femeilor române“ ai „reuniunii române de cântări, și ai „casinei române“ din loc sunt invitați prin aceasta a participa la petrecerea cu joc, ce se va arangia din partea tinerimei române din loc. Marți în presara anului nou în localitățile restaurantului Tunyogy Cs. Ferencz.

Prețul de intrare 50 cr. de persoană.

Începutul la 7¹/₂ oare seara

Comitetul arangiator.

* (Învitare.) Duminecă în 29 Decembre a. c. st. v. (10 Ianuarie 1886), când totdeodată se va ținea și adunarea generală a despărțemintului al II. al reuniunii învățătorilor români din Țeara Bârsei, în Opidul Codlea se va arangia în sala primăriei opidane în folosul bibliotecii scoalei române gr. or. din loc, o petrecere cu următoriu

Program:

1. Însemnătatea și folosul bibliotecii școlare..
 2. „Audiți acolo,“ cor de bărbați.
 3. „Sila“, poesie de C. Boliac, declamată de scolărița Elisa Comănescu.
 4. „Chopin Nocturne.“ E-dur esecutată pe violină de dl E. de Lemeni.
 5. „Se poate fâli românul cu numele seu,“ temă de R. Pop.
 6. „Cântece populare și doine,“ esecutate pe flueră de dl D. Goia.
 7. „Muncitoriul,“ poesie de Sion, declamată de scolariul I. Tilea.
 8. „Deșteaptăte române,“ cor de bărbați.
- După producțiune urmează petrecere cu joc. Codlea, în 19 Decembre 1885.

Comitetul arangiator.

Începutul la 7 oare seara. Întrarea 50 cr. de persoană și un fl. de familie.

Oferte marinimoase, precum și cărți se vor primi cu mulțămită publică.

* (Bibliografic.) „Fabulele lui Chichindeal“ după originalul sârbesc al lui Dositei Obradovici, de nou prelucrate de Ioan Russu.

Arad, 1885.

Atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra acestui op al Părintelui Russu, pe care foarte nimerit l' caracterizează un curier literar al „Românului,“ reproduc de noi în foiaș.

Ori-cine poate fi sănătos, și poate ajunge la o vrastă înaintată, dacă și grigese sănătatea. Cele mai multe morburi își au isvorul din sânge, trebuie să fie deci cea mai sfântă datorință a fiește-cărui om, a grigi cu deosebire de el. După multe studii și scrutări ne-a succes, a compune astfel de remedii, cari curăță sângele sigur, grabnic și fără vr'o urmare stricăcioasă, îl întăresc și țin sângele într-o circulație naturală. Metoda noastră e recunoscută prin multe orduri și medaile, cu cari am fost decorați. Noi curăm totdeauna cu bun succes anumite morburi, provenite din sângele stricat (fără mercuriu), urmările triste a unor invătăuri secrete, mai departe slăbiciunea trupeză, morburi de pele, ranele fie-cât de învechite, petele din față, căderea părului, podagra și reumatismul, toate morburile femeiesci, — totdeauna cu cel mai strălucit succes. Limbricul curelat îl îndepărtăm noi, după o metodă proprie, chiar și la copii, în decurs de câte-va oare. Cei ce sufer de vătămătură se vindecă încet și sigur prin le-găturile noastre, construite pe basa celor mai nouă scrutări, după o manipulație rațională. Noi pr. mim ori-ce scrisoare confidențială provădută cu o marcă postală retour și o descriere amănunțită a morbului.

Clinica privată „Freisal“ în Salzburg (Austria)

Loterie.

Mercuri în 6 Ianuarie.

Sibiu: 35 82 78 84 86

Nr. 659. [1227] 2-3

CONCURS.

Conform rezoluției consistoriale din 4 Ianuarie 1884. Nr. 4630. B. se institue un post de capelan lângă neputinciosul paroh Petru Nicoară din parohia de clasa III Vința, protopresbiteratul Lupșei, pentru ocuparea căruia se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Birul preotesc de 60 ferdele vechi de grâu.
2. Folosirea cimiteriului.
3. Remunerațiunea de 12 florini în bani și
4. Venitele stolari regulate prin sinodul parochial, cari toate la oaltă dau un venit anual de circa 260 florini din care jumătate se va da neputinciosului preot.

Doritorii de a compete la acest post se și aștearnă petițiunile instruite în sensul statutului org. și a regulamentului pentru parochii din 1878 la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Ofenbaia, în 6 Decembre 1885.

Pentru comitetul parochial.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 42. [1229] 2-3

ANUNCIU.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroh din Râu-Sadului, Maniu Vestemean prin aceasta se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele sunt: jumătate din venitele parochiale, calculate în sumă totală de 363 fl. 92 cr.

Concurenții au să-și înainteze petițiunile instruite conform legii în termenul de sus. Oficiului protopresbiter. gr. or. al Sibiului, dela carele vor putea și detaiuri în privința isvoarelor de venite parochiale.

Totodată înainte de alegere concurenții sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică din loc.

Din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în Râu-Sadului la 8 Decembre 1885.

Maniu Vestemean,
președinte.

Nr. 412. [1228] 2-3

Prolungire de concurs.

În urma concursului publicat în „Tel. Rom.“ Nr. 91. 1885 și următorii, parohia Mărișel, pe baza grațioasei ordinațiuni consistoriale dto 22 Octombrie 1885 Nr. 5454 B., se prolongește concursul deja publicat, respective se escrie nou concurs pentru numita parohie, pe lângă emolumentele și condițiunile din precitatul con-

ne aflându-se nici un concurent pentru curs, cu termenul prefript de 30 zile dela prima publicare.

Cluș, 9 Decembre 1885.

In conțelegere cu comitetul parochial.

V. Roșescu,
ppresbiter român gr. or.

Nr. 573 [1231] 1-1

Anunțiu.

În sensul § fului 124 din regulamentul pentru procedura în cauze matrimoniale prin aceasta se face cunoscut, că căsătoria între Maria Mireș și Gavrilă Do mnișor din comuna Bod, în protopresbiteratul Brașovului II-lea, prin sentința Venerabilului Consistoriu arhidiececesan din 3 Decembre a. c. Nr. 6247 B. pe baza edictului s'a declarat de desființată, enunțându-se total divorțiu.

Brașov, în 20 Decembre 1885.

Oficiul protopresbiteral din tractul Brașovului II-lea

Ioan Petric,
ppresb.

**Concurență
înșelăciunilor comise**

cu
Învălitoare pentru cai!

De 50 de ani există
o fabrică de învălitoare și toale
cu privilegiu ces. reg.

care ne-a însărcinat pe noi, ca să punem odată capăt concurenței, ce s'a pornit în ziua de azi;
și spre acest scop se-i vindem fabricatele ei solide, reale și escelente, constatatoare din

Învălitoare pentru cai.

De azi încolo
numai cu fl. 1.60 bucata;
sunt mari, groase, late și foarte trainice aceste

Învălitoare pentru cai.

Ele au o lungime de 190 cm., și o lățime de 130 cm., cu borduri colorate și groase ca o scândură, de aceea intrădevăr cu neputință de a fi nimicite.

Le espedăm cu rambursă sau bani gata. — Dilnic trimitem din aceste învălitoare în toate părțile lumii și pretutindenea sunt primite cu o deosebită plăcere, de oarece ele pot fi întrebuințate și ca **cuverte de pat** și mai înainte au costat de doue-ori atât ca acum. Adresa: [1232] 1-4

Exportwaarenhaus L. Kon,
WIEN, II. Lichtenauergasse. 9.

Me rog să se observe adresa esact.

**Cancelaria Negrutiu
în Gherla — Szamos-ujvár**

deschide abonament pe anul 1886 la:

„Amicul Familiei.“ Revistă beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Va eși în broșuri lunare câte de 3¹/₂—4¹/₂ coale; și va publica **poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatrale, studii sociali, articlii științifice, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a.** Prețul de abonament pe anul întreg e **4 fl.** — pentru România **10 franci** — lei n., plățibili și în bilete de bancă și în timbre postali.

„Preotul Roman.“ Revistă bisericască, scolastică și literară. Va eși în broșuri lunare câte de 2³/₄—3¹/₄ coale; și va publica articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de **predici pe Dumineci și sârbători și diverse ocașini,** — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literari. Prețul de abonament pe anul întreg e **4 fl.** — pentru România **10 franci** — lei n., plățibili și în bilete de bancă și în timbre postali.

— **Nrul I. se trimite gratis ori cui îl cere.** —

Abonații vor primi unele premii de valoare și își vor procura cu prețuri foarte reduse toate opurile din edițiunea noastră. [1230] 2-3

Colectanții primesc gratis tot al cincilea exemplariu.

Cătră stimabilele P. T. dame!

Nou! Nou! Nou!

Moderne! Frumoase! Elegante!

sunt fabricatele celei d'ântăi și celei mai mari fabrici de jachete pentru dame, care pentru soliditatea produselor sale, precum și pentru eleganța fașoanelor a fost premiată la **exposiția cea mare din Viena**; aceste fabricate constau din

Jachete parisiane pentru dame.

Jachetele mele parisiane pentru dame, sunt produse din lână cea mai fină numită „Zefir“, ele sunt **costumul cel mai frumos și mai fin** pentru ori ce damă, atât în casă, cât și pe stradă și promenadă etc., sunt foarte flexibile, se lipesc de trup, și tocmai așa de durabile, cât de elegante și moderne.

Întocmai desemnului de-alături!

Din cauza imensului esport spre toate părțile lumii, sunt în stare de a vinde cele mai nouă jachete parisiane pentru dame cu prețul posibil scăzut de numai

fl. 3.80

ear calitatea cea mai fină „înalt prima“ cu

fl. 5.—

Ori-ce damă, care voiesce să aibă o jachetă frumoasă și elegantă parisiană, care e cât se poate de practică pentru iarnă și primăvară, să poftască ași procura cât mai degrabă, de oare-ce în urma comandelor numeroase, magazinul întreg are să ni se golească în timpul cel mai scurt.

În calitatea lor adevărată se pot comanda numai și numai dela

Pariser-Damenjacken-Fabriksniederlage Anton Gans,
WIEN, III. Kolonitzgasse Nr. 8.

La comande ne rugăm să se însemne mărimea și măsura esact. — Espedarea se face cu rambursă sau în bani gata. [1233] 1

Minunile industriei!

Frumoase! Calde! Elegante! Eftine!

Impermeabile pentru frig și umezeală!

sunt

Jachetele mele de eamnă pentru bărbați

produse de **prima fabrică de jachete din Viena**, pe cari le vënd pentru prețul ne mai pomenit de eftin de

fl. 1.80.

Jachetele mele de eamnă pentru domni sunt cât se poate de călduroase și cele mai igienice îmbrăcăminte, căci ele țin corpul în căldură, îl apără de răceală, se lipesc de ori-ce trup, sunt foarte practice și comode și produce prin frumșeta și ieftinătatea lor o admirațiune generală.

12,000 de bucăți deja vëndute.

Tot omul, cine vrea să aibă o jachetă frumoasă, bună și caldă, să comande, de oare-ce comandele vin foarte des, și provisiunea ni se va găta în timpul cel mai scurt. Numai și numai la:

Allgemeines Wiener Comissions u. Exportgeschäft, Viena, III, Mathäusgasse 5/s.

La comande ajunge a se observa: mare, de mijloc sau mic. — Se espedează pe lângă rambursă sau cassa. [1207] 6

Cel mai frumos present de crăciun!

Pentru P. T. Doamne!

În urma unei întâmplări estraordinar de favorabile, mi-a succes să cumpăr întreaga provisiune a unei dintre cele mai de frunte fabrice vieneze de postavuri cu prețul de jumătate al prețului de producțiune, — și de aceea vënd — câtă vreme mi va ținea provisiunea

10,000 bucate de minunate, elegante și foarte moderne

Plaiduri de eamnă de învăl
(Umhängtücher.)

cu următoarele prețuri, aproape de necrețut de ieftine:

1. **Plaiduri de învăl, mărime de mijloc, cu fl. 1.20.**
2. **Plaiduri numite Prima, mari, cu fl. 1.80.**
3. **Calitatea cea mai fină, de tot mari cu fl. 2.50.**

colorile cele mai minunate și în cel mai frumos amestec de colori precum Bordeaux, granat, gendarme, alb, sur, drapp, scoțian, turcesc, roșu, cafeniu, negru, vëndat, etc. etc. în 60 dintre cele mai fine fașoane.

Aceste mantau de învăl pentru dame sunt cele mai eegante și moderne pentru ori-ce damă, și se pot întrebuința în casă, pe stradă, promenadă, la bal etc. și sunt de tot călduroase.

Să nu neglige nici o damă, de ași procura o astfel de manta frumoasă și fină, pentru un astfel de preț bagatel, prin care nici prețul producțiunii nu e plătit cu atât mai vârtos, că azi mâne o să ni se gate provisiunea.

Cele ce nu vor conveni se schimbă fără nici o rezervă. La comande me rog să se însemne esact coloarea și mărimea. Se espedează pe lângă ramburse sau cassa. În calitatea aceasta fină se poate căpăta numai și numai la

I. Wiener Tücher-Exportgeschäft, Wien, III, Mathäusgasse Nr. 5/s.